ਗੰਭੀਰ ਧੋਖਾਧੜੀ ਜਾਂਚ ਦਫਤਰ

ਬਨਾਮ

ਰਾਹੁਲ ਮੋਦੀ ਅਤੇ ਹੋਰ

(2022 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 185-186)

ਫਰਵਰੀ 07, 2022

[ਐਲ. ਨਾਗੇਸਵਰਾ ਰਾਓ ਅਤੇ ਬੀ. ਆਰ. ਗਵਾਈ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ, 1973: ਧਾਰਾ 167(2) – ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦਾਖਲ ਕਰਨਾ ਧਾਰਾ 167 ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਪੂਰਨ ਅਨੁਪਾਲਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਕ ਦੋਸ਼ੀ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਡਿਫਾਲਟ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਕਿ 60 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੰਜਾਇਨਾ ਨਹੀਂ ਲਈ ਗਈ – ਧਾਰਾ 167(2) ਅਧੀਨ ਸਟੈਚਯੂਟਰੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਇਕ ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਅਟੁੱਟ ਅਧਿਕਾਰ ਕੇਵਲ ਉਸ ਸਮੇਂ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਜੇ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਸਟੈਚਯੂਟਰੀ ਅਵਧੀ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ।

ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਦਿਆਂ, ਅਦਾਲਤ

ਫੈਸਲਾ: 1. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਸਾਫ ਹੈ ਕਿ ਭੀਖਾਚੰਦ ਜੈਨ ਵਿੱਚ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦਾਖਲ ਕਰਨਾ ਧਾਰਾ 167, ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਪੂਰਨ ਅਨੁਪਾਲਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਕ ਦੋਸ਼ੀ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 167(2) ਅਧੀਨ ਡਿਫਾਲਟ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਕਿ 60 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੰਜਾਇਨਾ ਨਹੀਂ ਲਈ ਗਈ। ਦੋਸ਼ੀ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਸੰਜਾਇਨਾ ਨਹੀਂ ਲਈ ਜਾਂਦੀ, ਜੋ ਸੰਜਾਇਨਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਿਮਾਂਡ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਦਾ ਧਾਰਣਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਨਿਸਕਰਸ਼ ਕਿ ਧਾਰਾ 167 ਅਧੀਨ 60 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਅਵਧੀ ਤੋਂ ਪਰੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਰਿਮਾਂਡ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਅਗਲਾ ਰਿਮਾਂਡ ਕੇਵਲ ਸੰਜਾਇਨਾ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਭੀਖਾਚੰਦ ਜੈਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 10]

2. ਸੰਜੇ ਦੱਤ, ਮਾਦਰ ਸ਼ੇਖ ਅਤੇ ਐਮ. ਰਵੀਂਦਰਨ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਬਾਰੀਕੀ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਨਾਲ ਪਤਾ ਚਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭੀਖਾਚੰਦ ਜੈਨ ਵਿੱਚ ਜੋ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਦੋਨੋਂ ਪਾਸਿਓਂ ਵੱਲੋਂ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 167(2), ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਅਧੀਨ ਇਕ ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਅਟੁੱਟ ਅਧਿਕਾਰ ਕੇਵਲ ਉਸ ਸਮੇਂ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਜੇ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਸਟੈਚਯੂਟਰੀ ਅਵਧੀ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ।

ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਵਧੀ। ਮਦਾਰ ਸ਼ੇਖ ਵਿੱਚ ਸੰਜਣ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਇਸ ਤੱਥ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਅਰਜ਼ੀ ਚਾਰਜ਼-ਸ਼ੀਟ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਟਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸੰਜਣ ਲਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਸੀ, ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਹਵਾਲਾ ਇਸ ਤੌਰ ਤੇ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਸੰਜਣ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਵਧੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਲੈਣ ਦੀ ਇੱਕ ਵਾਧੂ ਲੋੜ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 167(2), ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਪ੍ਰੋਵਾਈਜ਼ੋ (ਅ) ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਤ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਡਿਫਾਲਟ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਚਾਰਜ਼-ਸ਼ੀਟ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਵਧੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ। [ਪੈਰਾ 15]

ਸੁਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਬਿਸ਼ਨਖਮੰਡ ਜੈਨ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ &ਅਨੁਸਾਰ. (2013) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 77 : [2013] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1037; ਸੰਜੇ ਦੱਤ ਬਨਾਮ ਰਾਜ (1994) 5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 410 : [1994] 3 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 263; ਐਮ. ਰਵੀਂਦਰਨ ਬਨਾਮ ਇੰਟੈਲੀਜੈਂਸ ਅਫ਼ਸਰ, ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਆਫ਼ ਰੈਵੇਨਿਊ ਇੰਟੈਲੀਜੈਂਸ (2021) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 485 – ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਮੁਹੰਮਦ ਇਕਬਾਲ ਮਦਾਰ ਸ਼ੇਖ & ਓਰਸ. ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ (1996) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 722 : [1996] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 183 – ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਕੇਸ ਲਾਅ ਹਵਾਲਾ

2013] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1037 ਪੈਰਾ 4 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

[1994] 3 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 263 ਪੈਰਾ 5 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

[1996] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 183 ਪੈਰਾ 5 'ਤੇ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

(2021) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 485 ਪੈਰਾ 6 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲੇਟ ਜੁਰਿਸਡਿਕਸ਼ਨ: ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 185-186 ਆਫ਼ 2022.

ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚ 31.05.2019 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਨਾਲ ਜੱਜਮੈਂਟ ਅਤੇ ਆਰਡਰ ਵਿੱਚ ਸੀ ਆਰ ਐਮ ਐਮ-20688 ਆਫ਼ 2019 ਅਤੇ ਸੀ ਆਰ ਐਮ ਐਮ-20961 ਆਫ਼ 2019 ਤੋਂ।

ਅਮਨ ਲੇਖੀ, ਏਐਸਜੀ, ਜ਼ੋਹੇਬ ਹੁਸੈਨ, ਮਿਸ ਕਨੂ ਅਗਰਵਾਲ, ਉਦੈ ਖੰਨਾ, ਉਜਵਲ ਸਿਨਹਾ, ਅਨਿਕੇਤ ਸੇਠ, ਰਿਤਵਿਜ਼ ਰਿਸ਼ਭ, ਅਰਵਿੰਦ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਰਮਾ, ਐਡਵੋਕੇਟਸ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਵਿਕਰਮ ਚੌਧਰੀ, ਮੁਕੁਲ ਰੋਹਤਗੀ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟਸ, ਰਣਜੀਤ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਰਮਾ, ਡਾ. ਮੋਨਿਕਾ ਗੁਸਾਈਨ, ਮਹੇਸ਼ ਅਗਰਵਾਲ, ਸੰਜੇ ਅਗਰਵਾਲ, ਅਰਸ਼ਿਤ ਆਨੰਦ, ਪ੍ਰਾਂਜਲ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ, ਈ. ਸੀ. ਅਗਰਵਾਲਾ, ਐਡਵੋਕੇਟਸ ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ

ਐਲ. ਨਾਗੇਸਵਰਾ ਰਾਓ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ.

ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ.

1. ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ 31.05.2019 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਨੂੰ ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਸੀਰੀਅਸ ਫਰਾਡ ਇਨਵੈਸਟੀਗੇਸ਼ਨ ਆਫਿਸ ("ਐਸ.ਐਫ.ਆਈ.ਓ.") ਵੱਲੋਂ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

2. ਆਦਰਸ਼ ਗਰੁੱਪ ਆਫ ਕੰਪਨੀਜ਼ ਅਤੇ ਐਲ.ਐਲ.ਪੀਜ਼ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕੰਪਨੀਜ਼ ਐਕਟ, 2013 ਦੀ ਧਾਰਾ 212(1)(c) ਅਤੇ ਲਿਮਿਟੇਡ ਲਾਇਬਿਲਿਟੀ ਪਾਰਟਨਰਸ਼ਿਪ ਐਕਟ, 2008 ਦੀ ਧਾਰਾ 43 ਦੀਆਂ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (2) ਅਤੇ (3)(c)(i) ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰੀਕਸ਼ਕਾਂ ਨੂੰ ਐਸ.ਐਫ.ਆਈ.ਓ. ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਵੱਲੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਨੂੰ 12.02.2018 ਨੂੰ ਐਸ.ਐਫ.ਆਈ.ਓ. ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 20.12.2018 ਨੂੰ, ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ) ਨੰਬਰ 3842 ਅਤੇ 3843 ਆਫ 2018 ਵਿੱਚ ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਦੀ ਅੰਤਰਿਮ ਰਿਹਾਈ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 27.03.2019 ਨੂੰ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਨੇ 01.04.2019 ਨੂੰ ਆਤਮਸਮਰਪਣ ਕੀਤਾ। ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਨੂੰ 05.04.2019 ਨੂੰ 14 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਨਿਆਇਕ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ। ਜਾਂਚ ਦੇ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣ ਕਾਰਨ, ਗੁਰੂਗ੍ਰਾਮ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਦੀ ਨਿਆਇਕ ਹਿਰਾਸਤ ਨੂੰ 16.05.2019 ਤੱਕ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਨੇ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ 03.05.2019 ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਈ ਲਈ ਨਿਯਮਿਤ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ। ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ 21.05.2019 ਨੂੰ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਰਨ ਲਈ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੋਰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਹੋਰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। 16.05.2019 ਨੂੰ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਦੀ ਨਿਆਇਕ ਹਿਰਾਸਤ ਨੂੰ 30.05.2019 ਤੱਕ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ।

3. ਧਾਰਾ 439(2) ਅਧੀਨ ਧਾਰਾ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ, 2013 ਦੀ 212 (15) ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਗੁਰੂਗ੍ਰਾਮ 18.05.2019 ਨੂੰ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਸੰਮਨ ਕਰਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਮਾਮਲਾ 24.05.2019 ਨੂੰ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ 20.05.2019 ਨੂੰ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 167(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ਮਾਨਤ। ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਗੁਰੂਗ੍ਰਾਮ ਨੇ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ 22.05.2019 ਨੂੰ

ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਕੰਪਨੀਜ਼ ਐਕਟ, 2013 ਦੀ ਧਾਰਾ 439(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤ 18.05.2019 ਨੂੰ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਭਾਵ, ਮਿਆਦ ਪੁੱਗਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ। ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 167(2) ਤੋਂ ਪ੍ਰੋਵੀਸੋ (ਏ) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ 60 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ। ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਨਿਯਮਤ ਜ਼ਮਾਨਤ ਅਰਜ਼ੀਆਂ 'ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ 31.05.2019 ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਸਨ। ਇਕੋ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ 60 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਮਿਆਦ, ਜੋ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ. 1 ਅਤੇ 2 ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ, ਅਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਮਾਮਲਾ।

4. ਅਸੀਂ ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਨ ਲੇਖੀ, ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਤਿਰਿਕਤ ਸਾਲਿਸਿਟਰ ਜਨਰਲ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਹਨ, ਸ਼੍ਰੀ ਵਿਕਰੰਤ ਚੌਧਰੀ, ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵੱਡੇ ਵਕੀਲ ਜੋ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਮੁਕੁਲ ਰੋਹਤਗੀ, ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵੱਡੇ ਵਕੀਲ ਜੋ ਦਖਲਅੰਦਾਜੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਹਨ। ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਏਐਸਜੀ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਰਿਮਾਂਡ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ 60 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇੱਕ ਭਿਆਨਕ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ 60-ਦਿਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਸੰਜਾਣ ਲਈ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸੈਕਸ਼ਨ 167(2), ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਅਧੀਨ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 167(2) ਅਧੀਨ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਮਾੜਾ ਹੈ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ। ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਅਨੁਸਾਰ, ਜਾਂਚ ਪੂਰੀ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਅੰਤਿਮ ਰਿਪੋਰਟ/ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਸੈਕਸ਼ਨ 173(2), ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਅਧੀਨ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 167(2), ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਅਧੀਨ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਸਿਰਫ ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਜਾਂਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ। ਉਸ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖੀ ਗਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ **ਸੁਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਭੀਕਮਚੰਦ ਜੈਨ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ & ਅਨੁਸਾਰ**

5 ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਕਿਉਂਕਿ, ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, 60-ਦਿਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੰਜਾਣ ਨਹੀਂ ਲਈ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦਿਆਂ ਸੰਜੇ ਦੱਤ ਬਨਾਮ ਰਾਜ, ਸ਼੍ਰੀ ਚੌਧਰੀ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸੈਕਸ਼ਨ 167, ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਅਧੀਨ ਰਿਮਾਂਡ 'ਤੇ ਭੇਜਣ ਦੀ ਅਧਿਕਤਮ ਅਵਧੀ 60 ਦਿਨ ਹੈ, ਇਸ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹਿਰਾਸਤ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇ ਦੋਸ਼ੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹੋਵੇ। ਉਸ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਪੱਕਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਦੌਰਾਨ... ਇਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੁਹੰਮਦ ਇਕਬਾਲ ਮਦਾਰ ਸ਼ੇਖ & ਓਰਸ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਨੇ ਸੰਜੇ ਦੱਤ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 167(2), ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਚਾਰਜ-ਸ਼ੀਟ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਸੰਜਾਣ ਲਈ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਰਤਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿ ਇੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸੈਕਸ਼ਨ 167(2) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਅਧੀਨ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਮੰਗਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ

ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਚਾਰਜ-ਸ਼ੀਟ ਦਾਖਲ ਹੋ ਗਈ ਹੋਵੇ, ਅਦਾਲਤ ਵਲੋਂ ਸੰਜਾਣ ਲਈ ਜਾਣ ਤੱਕ।

6. ਰਾਹੁਲ ਕੋਠਾਰੀ ਵੱਲੋਂ ਦਖਲ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਦਖਲਕਾਰ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਟਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ। ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਖਾਸ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਅਪਰਾਧਿਕ) ਡਾਇਰੀ ਨੰਬਰ 12089 ਦੇ 2021 ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਧੀਨ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਕਤ ਖਾਸ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਉਠਾਏ ਗਏ ਮੁੱਦੇ ਉਹੀ ਹਨ ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਦਖਲਕਾਰ ਨੇ ਭਾਗ ਲੈਣ ਅਤੇ ਸਬਮਿਸ਼ਨ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਮੰਗੀ ਹੈ। ਮਿਸਟਰ ਮੁਕੁਲ ਰੋਹਤਗੀ, ਸੀਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਰਿਸ਼ਠ ਵਕੀਲ ਜੋ ਦਖਲਕਾਰ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ, ਨੇ ਸਬਮਿਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 167(2), ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਸੰਬੰਧੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਟਕਰਾਅ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮਦਾਰ ਸ਼ੇਖ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਚਾਰ ਅਪਣਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਆਪਣੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਬੁਲਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰਿਮਾਂਡ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਵਧੀ ਦੇ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾ ਸੰਜਾਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਜੈਨ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਮਦਾਰ ਸ਼ੇਖ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਵੱਖਰਾ ਵਿਚਾਰ ਅਪਣਾਇਆ। ਮਿਸਟਰ ਰੋਹਤਗੀ ਨੇ ਸਬਮਿਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਐਮ. ਰਵੀਂਦਰਨ ਬਨਾਮ ਇੰਟੈਲੀਜੈਂਸ ਅਫਸਰ, ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਆਫ ਰੈਵੇਨਿਊ ਇੰਟੈਲੀਜੈਂਸ ਵਿੱਚ ਮਦਾਰ ਸ਼ੇਖ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਸਮਾਨ ਵਿਚਾਰ ਅਪਣਾਇਆ, ਭਿਕਚੰਦ ਜੈਨ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ 23.02.2021 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲਿਆ ਜੋ ਕਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 701-702 ਦੇ 2020 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਭੇਜਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲਿਆ ਜੋ 12.03.2021 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੋ ਹੋਰ ਖਾਸ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਕਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 701-702 ਦੇ 2020 ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਵੱਡੀ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਭੇਜੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਬਮਿਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਖਾਸ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਅਪਰਾਧਿਕ) ਨੰਬਰ 2111-2112 ਦੇ 2021, ਜੋ ਕਿ 12.03.2021 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਸਨ, ਉਹੀ ਮੁੱਦਾ ਉਠਾਉਂਦੇ ਹਨ ਜੋ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਣ ਲਈ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਭਾਵ, ਇੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨਾ ਜੇਕਰ ਸੰਜਾਣ 60 ਜਾਂ 90 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਅਵਧੀ ਦੇ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਹੀਂ ਲਈ ਗਈ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਵਿਰੋਧੀ ਰਾਏਆਂ ਨੂੰ ਸੁਲਝਾਉਣ ਲਈ, ਮਿਸਟਰ ਰੋਹਤਗੀ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਭੇਜਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

7. ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਆਧਾਰਸ਼ ਗਰੁੱਪ ਆਫ ਕੰਪਨੀਜ਼ ਅਤੇ ਐਲ.ਐਲ.ਪੀਜ਼ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਕੰਪਨੀਜ਼ ਐਕਟ, 2013 ਦੀ ਧਾਰਾ 447 ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਧਾਰਾ 120-ਬੀ ਪੜ੍ਹਨ ਨਾਲ ਧਾਰਾਵਾਂ 411, 418, 420, 406, 463, 467, 468, 471, 474 ਦੇ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ, 1860 ("ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ.")। ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦਾ ਨਿਚੋੜ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੰਪਨੀਜ਼ ਐਕਟ, 2013 ਦੀ ਧਾਰਾ 439(2) ਅਧੀਨ ਸ਼ਿਕਾਇਤ 18.05.2019 ਨੂੰ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਰਿਮਾਂਡ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ 60-ਦਿਨ ਦੀ ਅਵਧੀ ਦੇ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੀ। ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਖਾਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 22.05.2019 ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ 60 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਅਵਧੀ ਦੇ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਨੇ ਖਾਸ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਇਹ

ਦਲੀਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਹੱਕਦਾਰ ਸਨ, ਭਾਵੇਂ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ 60-ਦਿਨ ਦੀ ਅਵਧੀ ਦੇ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਸੰਜਾਣ ਨਹੀਂ ਲਈ ਗਈ ਸੀ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਲੋਂ 10.05.2019 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਟਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਵਲੋਂ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀਆਂ ਨਿਯਮਿਤ ਜ਼ਮਾਨਤ ਅਰਜ਼ੀਆਂ 'ਤੇ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਅਦਾਲਤ ਵਲੋਂ 60 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਅਵਧੀ ਦੇ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੰਜਾਣ ਨਹੀਂ ਲਈ ਗਈ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਨੂੰ ਕਰਦਿਆਂ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਟਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਵਲੋਂ 22.05.2019 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਮੰਗਣ ਵਾਲੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

8. ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਉੱਠਣ ਵਾਲਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਬਿੰਦੂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸੰਜਾਣ ਦੀ ਅਵਧੀ ਦੇ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 60 ਦਿਨਾਂ ਜਾਂ 90 ਦਿਨਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਦੇ ਰਿਮਾਂਡ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਜੇਕਰ ਸੰਜਾਣ ਨਹੀਂ ਲਈ ਗਈ ਹੋਵੇ। ਧਾਰਾ 167(2), ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦੀ ਹੈ:

167. ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਦੋਂ ਜਾਂਚ ਚੌਬੀਸ ਘੰਟਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।

xxx xxx xxx

(2) ਜਿਸ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਇਸ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ, ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਕੇਸ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ 'ਤੇ, ਉਸ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਉਸ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਅਨੁਸਾਰ ਉਚਿਤ ਸਮਝੇ ਗਏ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਦੀ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪੂਰੇ ਵਿੱਚ ਪੰਦਰਾਂ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ; ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਸ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾ ਹੋਵੇ (ਅ)ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਪੰਦਰਾਂ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਅਵਧੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਵੇ ਕਿ ਐਸਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪਰਯਾਪਤ ਆਧਾਰ ਮੌਜੂਦ ਹਨ, ਪਰ ਕੋਈ ਵੀ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਇਸ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਨੂੰ ਕੁੱਲ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ—

(i) ਜਿੱਥੇ ਜਾਂਚ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ, ਉਮਰ ਕੈਦ ਜਾਂ ਦਸ ਸਾਲ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨਾਲ ਸਜ਼ਾਯਾਬ ਅਪਰਾਧ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹੈ, ਤਾਂ ਨੱਬੇ ਦਿਨ;

(ii) ਜਿੱਥੇ ਜਾਂਚ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਪਰਾਧ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹੈ, ਤਾਂ ਸੱਠ ਦਿਨ,

ਅਤੇ, ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਨੱਬੇ ਦਿਨ ਜਾਂ ਸੱਠ ਦਿਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਜੇਕਰ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਇਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾ ਹੋਏ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਸ ਅਧਿਆਇ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਉਸ ਅਧਿਆਇ ਦੇ

ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ;

(b) ਕੋਈ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਇਸ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ ਜਦ ਤੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਹਰ ਵਾਰ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਪਰ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨਿਆਇਕ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਨੂੰ ਵਧਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਨਿਕ ਵੀਡੀਓ ਲਿੰਕ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਰਾਹੀਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ;

(c) ਦੂਜੀ ਕਲਾਸ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, ਜੋ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ।

ਵਿਆਖਿਆ I—ਸ਼ੱਕਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ, ਇਹ ਇੱਥੇ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ, ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ (a) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਮਿਆਦ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦ ਤੱਕ ਉਹ ਜ਼ਮਾਨਤ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ।

ਵਿਆਖਿਆ II.—ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਅਧੀਨ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਪੇਸ਼ੀ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਹਿਰਾਸਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਜਾਂ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਨਿਕ ਵੀਡੀਓ ਲਿੰਕੇਜ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਰਾਹੀਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ।

9. ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਭੀਕਮਚੰਦ ਜੈਨ (ਸੁਪਰਾ), ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਹੈ ਭੀਕਮਚੰਦ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਨੇੜਿਓਂ ਘੋਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਜੈਨ (ਸੁਪਰ)। ਉਕਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ 11.03.2012 ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਰਕਮਾਂ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ 'ਤੇ ਜਲਗਾਓਂ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਝੁੱਗੀਆਂ ਦਾ। ਇਸ ਵਿਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ 'ਤੇ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਧਾਰਾ 120-ਬੀ, 409, 411, 406, 408, 465, 466, ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧ 468, 471, 177 ਅਤੇ 109 ਧਾਰਾ 34, ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਅਤੇ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵੀ. ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੋਕੂ ਐਕਟ, 1988 ਦੀ 13(1)(c), 13(1)(d) ਅਤੇ 13(2)। ਇਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਦਲੀਲ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਨੋਟਿਸ ਨਾ ਲਏ ਜਾਣ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ 90 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ। ਦੀ ਸਕੀਮ ਦੇ ਪੜਾਅ ਦੌਰਾਨ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁਲਜ਼ਮ ਦੇ ਰਿਮਾਂਡ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਨੋਟਿਸ ਲਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਕੁਝ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਭੀਕਮਚੰਦ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ ਜੈਨ (ਸੁਪਰ)। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਾਂਚ ਨਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦਾ ਅਟੱਲ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਲਈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪੱਕੀ ਰਾਏ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ 'ਤੇ 61ਵੇਂ ਦਿਨ ਜਾਂ 91ਵੇਂ ਦਿਨ, ਦੋਸ਼ੀ ਹੋਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦਾਇਰ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਦੋਸ਼ੀ ਕੋਲ ਜ਼ਮਾਨਤ

'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਚਾਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇੱਕ ਵਾਰ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਹੋਵੇਗਾ ਯੋਗਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਨਿਯਮਤ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੀ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦਾਇਰ ਕਰਨਾ ਕਾਫ਼ੀ ਪਾਲਣਾ ਹੈ ਧਾਰਾ 167(2), ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ (ਏ) ਅਤੇ ਇਹ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਧਾਰਾ 167 ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ। ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਸਕੀਮ ਅਜਿਹੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਾਂਚ ਦਾ ਪੜਾਅ ਪੂਰਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਅਗਲੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਸੰਕਲਪ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਲੈ ਰਿਹਾ ਹੈ. ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਤਫ਼ਤੀਸ਼, ਦੋਸ਼ੀ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਅਧੀਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਹਿਰਾਸਤ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਨਿਆਂਇਕ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਭੇਜਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਹਿਰਾਸਤ, ਧਾਰਾ 167(2) ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਧਿਕਤਮ ਅਵਧੀ ਤੱਕ। ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਇੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣਾ ਹੈ ਕੁਝ ਅਦਾਲਤ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਅੰਦਰ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦਾਇਰ ਕਰਨ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ 'ਚ ਰਹਿਣਾ ਜਾਰੀ ਹੈ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਅਪਰਾਧ, ਜਦੋਂ ਉਕਤ ਅਦਾਲਤ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਲੈਂਦੀ ਹੈ ਧਾਰਾ 309, ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੌਰਾਨ ਰਿਮਾਂਡ ਦੇ ਉਦੇਸ਼। ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਦੋ ਪੜਾਅ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦਾ ਅਨੁਸਰਣ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਹੋਰ ਤਾਂ ਜੋ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰਤਾ ਬਣਾਈ ਰੱਖੀ ਜਾ ਸਕੇ ਅਦਾਲਤ

10 **ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਭੀਕਾਂਚੰਦ ਜੈਨ (ਉਪਰੋਕਤ)** ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਚਾਰਜ-ਸ਼ੀਟ ਦੀ ਦਾਖਲਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 167, ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਾਲਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਦੋਸ਼ੀ 60 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੰਜੋਗਨ ਨਾ ਲਈ ਜਾਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 167(2) ਅਧੀਨ ਡਿਫਾਲਟ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਈ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਦੋਸ਼ੀ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਸੰਜੋਗਨ ਨਾ ਲਈ ਜਾਂਦੀ, ਜੋ ਸੰਜੋਗਨ ਲਈ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਿਮਾਂਡ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਲੈ ਲੈਂਦੀ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਇਹ ਨਤੀਜਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 167 ਅਧੀਨ 60 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਅਵਧੀ ਤੋਂ ਪਰੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਰਿਮਾਂਡ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਅਗਲਾ ਰਿਮਾਂਡ ਕੇਵਲ ਸੰਜੋਗਨ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, **ਭੀਕਾਂਚੰਦ ਜੈਨ (ਉਪਰੋਕਤ)** ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

11 **ਵਿਚਾਰਣ ਯੋਗ ਬਿੰਦੂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸੰਜੇ ਦੱਤ (ਉਪਰੋਕਤ), ਮਦੁਰ ਸ਼ੇਖ (ਉਪਰੋਕਤ) ਅਤੇ ਐਮ. ਰਵੀਂਦਰਨ (ਉਪਰੋਕਤ)** ਵਿੱਚ ਵੱਖਰਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਅਪਣਾਇਆ ਹੈ। **ਸੰਜੇ ਦੱਤ (ਉਪਰੋਕਤ)** ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਵਾਲਾ ਅਟੁੱਟ ਅਧਿਕਾਰ ਕੇਵਲ ਚਲਾਨ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲਾਗੂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਚਲਾਨ ਦਾਖਲ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਰੀ ਜਾਂ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦਾ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਚਲਾਨ ਦਾਖਲ ਹੋ ਜਾਣ 'ਤੇ, ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇ ਗ੍ਰਾਂਟ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਚਲਾਨ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਹੀ ਵਿਚਾਰਿਆ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਖੋਜਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਚਲਾਨ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਧਾਰਾ 167(2) ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਸੰਚਾਲਿਤ ਹੁੰਦੀ ਪਰ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀਆਂ ਵੱਖਰੀਆਂ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

12 **ਮਦੁਰ ਸ਼ੇਖ (ਉਪਰੋਕਤ)** ਵਿੱਚ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਅਤੇ ਹਸਤਕਸ਼ੀਪੀ, ਐਚ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਕੌਂਸਲ ਨੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ, 180 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੋਈ ਚਾਰਜ-ਸ਼ੀਟ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਨਾ ਹੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਸਮਾਂ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਕੋਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਈ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਾਧੂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਬਿੰਦੂ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਜੇਕਰ ਆਪਣਾ ਹੱਕ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਡਿਫਾਲਟ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾ ਹੋ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਅਟੁੱਟ ਹੱਕ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ, ਜੇਕਰ ਚਾਰਜ-ਸ਼ੀਟ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਵਧੀ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ।

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਲੋਂ ਮਾਦਰ ਸ਼ੇਖ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਐਮ. ਰਵੀਂਦਰਨ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ **ਮਾਦਰ ਸ਼ੇਖ** (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਪੂਰਵ ਜਮਾਨਤ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਹਾਲਾਂਕਿ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਵਧੀ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਮਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ **ਮਾਦਰ ਸ਼ੇਖ** (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਕਿ ਜਦੋਂ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਜਮਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਜਾਗ ਲਈ ਗਈ ਹੈ ਤਾਂ ਜਮਾਨਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਵਰਤਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, **ਮਾਦਰ ਸ਼ੇਖ** (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚੇ ਗਏ ਇਸ ਨਤੀਜੇ ਨੂੰ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਪਹੁੰਚਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

13. ਧਾਰਾ 167(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ, ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਲਈ ਪਈ ਐਮ. ਰਵਿੰਦਰਨ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਵਿਚਾਰ। ਉਕਤ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਐੱਸ. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ 04.08.2018 ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਨਾਰਕੋਟਿਕਸ ਡਰੱਗਜ਼ ਅਤੇ ਸਾਈਕੋਟ੍ਰੋਪਿਕ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਪਦਾਰਥ ਐਕਟ, 1985। 01.02.2019 ਨੂੰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 167(2) ਤਹਿਤ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਸੰਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨਕ ਦੇ ਅੰਦਰ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਮਿਆਦ. ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਧਾਰਾ 167 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦਿੱਤੀ, ਜੋ ਕਿ ਤੈਅ ਸੀ 21.11.2019 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਪਾਸੇ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ. ਉਕਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਹਿਮ ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ 01.02.2019 ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 10.30 ਵਜੇ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਸੇ ਦਿਨ ਸ਼ਾਮ 4.25 ਵਜੇ, ਇੱਕ ਵਾਧੂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ, ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸੈਟ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਇਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਕੇ, ਦੋਸ਼ੀ ਹੈ "ਲਾਭ ਲਿਆ" ਜਾਂ ਰਿਹਾ ਹੋਣ ਦੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਝਿਆ ਡਿਫਾਲਟ ਜ਼ਮਾਨਤ, ਧਾਰਾ 167(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ 'ਤੇ। ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ 180 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੁੱਗਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਕੋਈ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਸਮਾਂ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਵੀ ਅਰਜ਼ੀ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਹੋਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ ਇੱਕ ਵਾਧੂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ। ਦ ਉਕਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਧੂ ਦਾਇਰ ਕਰਨਾ ਸੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਡਿਫਾਲਟ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਹੋਣ ਦੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਇਆ ਹੈ ਜ਼ਮਾਨਤ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਅਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਰੋਕਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਜੇ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਮਦਾਰ ਸ਼ੇਖ (ਸੁਪਰਾ) ਨੂੰ ਐੱਮ. ਰਵਿੰਦਰਨ (ਸੁਪਰ)। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਮਦਾਰ ਸ਼ੇਖ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿਚ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਹਾਲਾਂਕਿ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਸੀ ਕਨੂੰਨੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੁਹਰਾਇਆ ਮਦਾਰ ਸ਼ੇਖ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿਚ ਦਰਜ ਖੁਲਾਸੇ ਕਿ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਇੱਕ ਵਾਰ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਰਤਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਮਦਰ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸਿੱਟਾ ਸ਼ੇਖ (ਸੁਪਰਾ) ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਪੁੱਜੇ ਹੋਏ ਸਨ।

14 ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਣ ਲਈ ਉੱਠਿਆ ਮੁੱਦਾ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 701-702 ਦੇ 2020 ਵਿੱਚ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੀ 60 ਦਿਨਾਂ ਜਾਂ 90 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਅਵਧੀ ਦੇ ਗਣਨਾ ਵਿੱਚ ਰਿਮਾਂਡ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 167(2) ਦੇ ਪ੍ਰੋਵਾਈਜ਼ੋ (ਅ) ਅਧੀਨ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਡਿਫਾਲਟ ਜਮਾਨਤ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸ ਬਿੰਦੂ ਤੇ ਰਾਏਆਂ ਦੇ ਵਿਭਾਜਨ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਲਗਿਆ ਕਿ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ 13.02.2021 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਐਸ ਐਲ ਪੀ (ਅਪਰਾਧੀ.) ਨੰਬਰ 2105-2106 ਦੇ 2021 ਅਤੇ ਐਸ ਐਲ ਪੀ (ਅਪਰਾਧੀ.) ਨੰਬਰ 2111-2112 ਦੇ 2021 ਨੂੰ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 701-702 ਦੇ 2020 ਨਾਲ ਟੈਗ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈ। ਉੱਥੇ ਦਰਜ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਬਿੰਦੂ ਸੰਬੰਧੀ ਮਿਸਟਰ ਰੋਹਤਗੀ ਨੇ ਐਸ ਐਲ ਪੀ (ਅਪਰਾਧੀ.) ਨੰਬਰ 2111-2112 ਦੇ 2021 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 167, ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ ਅਧੀਨ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਵਧੀ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੰਜਾਗ ਲਈ ਜਾਣ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਵੱਡੀ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਧਾਰਾ 167 ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਵਧੀ ਦੇ ਗਣਨਾ ਲਈ ਰਿਮਾਂਡ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਦੇ ਖਾਰਜ ਜਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।

15. ਸੰਜੇ ਦੱਤ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਨਿਰਣੇ ਦੀ ਨੇੜਿਓਂ ਜਾਂਚ, ਮਦਾਰ ਸ਼ੇਖ (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਐਮ. ਰਵਿੰਦਰਨ (ਸੁਪਰਾ) ਇਹ ਦਿਖਾਉਣਗੇ ਭੀਕਮਚੰਦ ਜੈਨ (ਸੁਪਰ) ਵਿਚ ਜੋ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਉਲਟ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜੋ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਭਰ ਹਨ ਪਾਸੇ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਅਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਧਾਰਾ 167(2), ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਮੰਗਣ ਲਈ ਇੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕੇਵਲ ਤਾਂ ਹੀ ਜੇਕਰ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਿਆਦ. ਮਦਾਰ ਸ਼ੇਖ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਗਿਆਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਹੈ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਜਿੱਥੇ ਦਰਖਾਸਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੁਆਰਾ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਦਾਲਤ ਅਜਿਹੇ ਸੰਦਰਭ ਦਾ ਅਰਥ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਅਵਧੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਲਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਵਾਧੂ ਲੋੜ ਧਾਰਾ 167(2), ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵੀਸੋ (ਏ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਦੋਸ਼ੀ ਡਿਫਾਲਟ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ- ਕਨੂੰਨੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸ਼ੀਟ. ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਦੋਵੇਂ ਮਦਾਰ ਸ਼ੇਖ (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਐਮ. ਰਵਿੰਦਰਨ

(ਸੁਪਰਾ), ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਪਣਾ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਵਿਧਾਨਿਕ ਦੇ ਅੰਦਰ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦਾਇਰ ਨਾ ਕਰਨਾ ਅਵਧੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦੇ ਅਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਦਾ ਆਧਾਰ ਹੈ ਧਾਰਾ 167(2), ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਸਲਾ 60 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਨਜਿੱਠਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਭੀਕਮਚੰਦ ਜੈਨ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿਚ ਅਦਾਲਤ. ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਸੀ ਵੱਲੋਂ ਨੋਟਿਸ ਲਏ ਜਾਣ ਤੱਕ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਰਹੇਗਾ ਸਬੰਧਤ ਅਦਾਲਤ. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਜੋ ਮੁੱਦਾ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਉਹ ਹੈ ਭੀਕਮਚੰਦ ਜੈਨ (ਸੁਪਰਾ), ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ 31.05.2019 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੁਕਮ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

16. ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਦੇਵਿਕਾ ਗੁਜਰਾਲ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Vasu Gupta
Advocate